

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ
REDACCIÓ
CARRÉ NOU DE S. FRANCESCH
núm. 27, pis 2.^{on}
BARCELONA.

PERIÒDIC SATÍRIC, HUMORÍSTIC, IL·LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA
cada trimestre

ESPANYA, 8 rals.
CUBA Y PUERTO RICO, 16.
ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

DE GIRONA A OLOT.

Que digan lo que vulgan: lo viatjar en diligencia es la cosa més divertida que s' pot conèixer. Aquella animació produïda per lo conjunt dels cascabells y dels caballs; l' espatech de las xurriacass; aquells crits de: *Pulida! Diamanta! Canaralal rri!* *rri!* *Caretol vine así! toma! ooooo.....!* es més engrescador que qualsevol ària ó concert musical dels que cantan are com are al gran teatro del Liceo.

Lo ferro-carril es la invenció més monòtona que puga imaginar-se. Aquell soroll que resulta de tanta complicació de ferros y fusta, basta per matar al home més sapat y sanitos.

Anant ab cotxe tenim la ventatje de que 'ls viatjers entran en franquessa tot desseguida com si s' haguessen conegut tota la vida; la conversa 's fa general y animada en un moment, de manera que un no se 'n adona que ja es a puesto.

Al menos aixís m' ha succehit a mí aquest dia anant de Girona a Olot.

Fastidiat dels viatjers del ferro-carril, ahont tota la conversa queda reduhida a preguntar l' un a l' altre, d' ahont venen, ahont van, si son casats y quants fills tenen, y altres futesas per l' istil, vaig alegrarme molt al véure'm dintre d' un salonet de fusta folrat de tela de matalás, entreuixant ab un capellá, borni per mes senyas, pero més llest que una llansadora parada.

Tenia al costat meu un vellet d' aquells que portan per equipatge, una manta, una cuixinera y una pell; pero que ab tantas endergas no ocupan lloch, perque tot s' ho enquebeixen a sota per anar més tous al assiento.

Los altres cinch passatjers feyan cara de inofensius; pero un d' ells ja anava fentse pesat axordant-nos ab una cansó (nova y divertida) que tothom coneix y que diu aixís:

«Per mí me 'n treu vi blanch
y per ella pastas finas.
Per mí m' en treu un gall
y per ella una gallina.
Ja l' hi aixeco l' devantal
y l' hi veitj la mitja fina, etc., etc.

Lo capellá que a la *qüenta* devia coneixe la lletra de la cansó, de quan era xicot, procuraba fé 'l desentés aclucant l' ull que l' hi quedava, perque la idea de veure una mitja fina y ben estiradeta, feya sortirli 'ls colors a las gallas de la cara.

De prompte, y com per distreure's'n vá dirigir-me la paraula, preguntantme si anaba ab comoditat.

Jo que desitjaba al mateix temps rompre la quietut, ja 'n vaig tenir prou y veus aquí la xarramenta comensada.

«Quin talent d' home més privilegiat! L' us del estadi habia fet lo seu cap un poch abultadet y per consegüent era un magatzem de ciencias, una verdadera biblioteca.

En pochos moments varem tocar infinitat de punts científichs, y 'l pare capellá resolia las conclusions de cop y volta ab un criteri especial que ja 'ls dich jo que no se 'n trobarian gaires.

Figürinse que un d' aquests punts, vá ser referent a la pluja, sobre lo qual vá ilustrarme de un sistema que jo no habia somiat siquiera. Vejin si 'n estava jo d' errat respecte d' aixó, que fins are habia cregut a ulls cluchs, que la pluja resultaba de certs vapors que al arribar a una temperatura especial se condensaban y tornavan a caure convertits en aigua.

Donchs no es aixís, sino que segons deya 'l capellá, 'ls núvols, que 's formen del fum que surt de las ximeneyas, quan son sobre 'l mar, s' abaixan y agafen l' aigua com aquell que 's vol rentar la cara, y quan n' han agafat un grapat, se 'n tornan per amunt, y quan son en l' aire, l' aigua vá filtrant poch a poquet per tot lo gruix de aquella pasta de fum, fins que cau lo líquit a gotetas dolsas perque ab la filtració ha perdut la seva salabror primitiva.

No 'm vá saber dir, (perque no se 'n recordaba) si aquest sistema era de 'n Copernich ó de 'n Galileo; pero 'm digué que ho habia estudiat a las aulas.

Lo vell de la cuixinera, que hi feya unas orellas com unas mitjas quernas, me preguntá tot baixet, si aulas volia dir gabias.

Vaig respondrelli que sí, aguantantme 'l riure y l' home quedá tot admirat d' alló de las aulas.

Y com que 'l capellá s' habia adonat d' aquesta intercalació, vaig creure oportú dissimularho y li vaig donar entenent que solszament m' habia preguntat quina hora era.

Continuant la conversa, impulsat pèl meu amor a lo desconegut, se 'm ocorregué preguntarli: quina de las invencions modernas li semblava més important per lo progrés de la humanitat.

—Oh! 'm vá respondre; ne coneix tantas de útils, que no sabria quinás dirli; pero las que considero de més servey, las que més profit han reportat als homes, son las capsas de cerillas y 'l petroleo.

Quan vaig sentir aixó vá agafarme un mal de ventre que ab una mica més rebento.

—¡Pobre home! vaig dirme entre mí mateix, la prè a la humanitat per altre. Veus aquí la utilitat dels missionistas que venen d' altres terras civilizadas a convertir 'ls heretjes de la nostra terra.

JEPIS SURRILLA.

UN COP D' ULL A LA COMEDIA.

Dijous passat estava destinat a ser un bon dia per lo Teatro catalá.

S' havia anunciat al Romea *nada menos* que la representació de una tragedia.

Lo pas era delicat é inmens: desde las pessas y comedias per fer riure fins als dramas per fer sentir y per fer plorar, la distancia no es tant gran com la que media desde aquests últims a la tragedia.

De la rialla als plors, la transició no es més que humana: fins hi ha un ditxo que diu: *De las riallas ne venen las plorallas*; la comedia representa la part alegre y 'l drama la part seria y afectuosa de la vida. La tragedia viu fora de aquestas esferas: la tragedia pinta y dona moviment a las grans passions, a las passions inverosímils, a uns efectes ja que no sobre-naturals, sobre-vulgars.

A la comedia y 'l drama moltes vegadas s' hi vá a veure la veritat; a la tragedia no pot anars'hi a veure més que la bellesa, en la seva accepció més elevada.

Per aixó l' actor que representa un drama ó bé una comedia si 's mou ab naturalitat, si acciona ab naturalitat, si parla ab naturalitat, en una paraula si estargeix la vida real, casi pot dirse que será aplaudit. En la tragedia, no: en la tragedia es precis que senti tota la grandesa de l' acció, qu' estimi todas las bellessas de la forma, que no desdenyi un sol perfil; y que tocant a las actituds no s' olvidi may de l' art sublime de la es-cultura. Per aixó es més difícil interpretar-la. Tothom sab que de lo sublime a lo ridicul no hi ha més que un pas.

En Victor Balaguer, ab aquell brillo de sempre, inspirantse en la conmovedora llegenda de *Romeo y Julieta* ha escrit una tragedia catalana en tres actes. Aquesta llengua nostra tant ruda y aspre, parlada per en Balaguer, es dolsa quan pinta amoretas, es patética quan exhala sentiment, es enérgica y vibrant quan en los llabis del pare de Julieta cridan venjansa.

De *Las esposallas de una morta* podem dirne una joya primorosa ben cisellada, de molt agradable forma y millor bruñida. La mateixa concisió, la sobrietat ab que la llegenda que ha immortalisat a Shakespeare ha sigut tractada pèl nostre poeta, l' interès creixent de cada una de las escenas, los efectes, principalment del final del acte segon, aquells versos plens, robustos y armoniosos, aquells frasses que tancan de cop, tot son bellessas de molt bona mena, dignas de la nostra naixent literatura.

L' obra existeix: la tragedia es un fet.

Desgraciadament l' execució no ha sigut digna de l' obra.

Los actors han fet tal vegada tot lo que podian, tot lo qu' era d' esperar d' ells; pero no tot lo que debian, no tot lo que era de desitjar.

Lo género 'ls ha vingut ample.

Algun nos ha recordat la representació del *Castell dels tres dragons*, tal vegada perque no han sapigut es-calfarnos.

Algun altre se menjava 'ls versos, sense considerar

cu' en Balaguer los ha escrit pel públic en general y no perque sigan lo pasto dels actors.

Cap d'ells s'ha distingit per la noblesa dels moviments, per lo escultòric de las actituds, per la modulació de la veu, per la identificació dels sentiments, per l'expressió de las passions.

Y no obstant, nosaltres aplaudim l'esforç, y desitjém que s'perseveri en aquest camí. Lo triúfno s'logra a copia d'estudi y perseverancia.

LA MÚSICA EN LOS TEATROS.

Vaja, fassim lo favor de dirho ab tota franquesa. No és vritat que no 'u pelo tan malament com se pensaban? Jo 'ls asseguro que no n'hi tingut pocas de enhorabonas! Totes las mevas companyeras, quan lo diumenge a la tarde varem sortit a passeig me feyan uns morros mes grossos que una ala de teulada. No me n'entenian poca de enveja!

Me va omplir més de satisfacció l'seu posat que tots los compliments que m'varen fer las vasitas del amo, y això que a casa hi frecüenta molt seürio.

Mirin, en bona fé: m'ha inflat mes l'enrabiada que hi fet agafar a la Francisqueta y a la Paula, que si hagués tret la grossa del Hospital. Aixís es que no ho faitx ab poch gust, així de las criticas!

Encare l'amo no m'entera de que hi ha un estreno ja m'enen mes aixirida que un pèsol caputxi. Quant dijous lo Sr. Pepino va dir-me: «Maria qüesto oggi ce il Faust al Liceo è debutta la Sig. Ferni y el baritono Sig. Laban; ab un sant y amen varetg tenir l'est lo dinar; a dos quarts de vuit ja habia rental los plats y a tres quarts ja seya en las gradas del palco de la tia.

Precisament lo Faust es una ópera que aquell empesitadó deu Chanchas m'va portar a veure l'any passat per Nadal, quan encara festejaban, y 'ls asseguro que va agradarme més que todas las que havia vist fins a las horas. Perque, vames, es un reccoyu veure y sentir aquells dos jóves com se las pican estimantse. Si no fos pel dimoni que sempre ho fa anar tot malament, diria que no hi ha cap mes de tant bonica! Però aquesta vegada, tot, ab tot, los cantants que la feyan no varen agradarme tant com l'any passat.

La Margarida (Sra. Ferni) ja te caleyu, ja; pero te una veu tan primeta que algunas vegades sembla que no canti més que per ella. Quina gresca que va armar a la sortida! Mirin que varetg veurer senyors que ningú ho hauria dit! Vaya un modo de xiular!

L'acomodador (que desde el primer dia m'fa l'ale-ta) va dir-me que la pendencia era perque el públic estava dividit en Liceístas y Principalistas y que encara que no hagués obert la boca, en lo men fet de venir la Sra. Ferni del *Troyatu* de Sta. Creu, ja n'hi havia prou perque la xiulesin. Vayans filarmònics de pegal vaig exclamar: «Mal aguantat pelut! que esta en vaga! Si jo hagués sigut arcalde tots haurian anat a dormir a ca la ciutat, y aixís los hauria ensenyat de modós. Valga per això que aquella bona senyora m'sap ab todas dugas mans y que vulgas, no vulgas, tothom va haber de convenirhi desseguida. Lo qui les lo tros que canta quan fila y l'aria, es de cal general; no m'va estranyar que al cap de vull de l'ópera s'empujes fins al cel. Plástima que en lo duo m'va fer esgarriar algunas vegadas y sobre tot qu'estirés tant alguns sofidos que fins li feyan perdre l'compas!

Lo senyor Carlets no m'va agradar gens ni mica resitit d'aquella manera, ab aquella panxa. Jo no sé, ja que va fer pacte ab lo dimoni per tornar-se jóve, per que no s'va fer ribotejar y sobre tot esllirar smitx pamet més: per això no m'va estranyar gens, que cantés lo tros, sol, del jardí bufant y espeternegant. Figürinse aquell bossi que s'pot seguir tot ab una gota d'oli. En lo duo, en lloch de ser dois, carinyós, en fi, de cuidade de la xicota com feya l'any passat, no va fer mes que posarse de puntetes y fer l'home cridant per anar a pescar un aplauso. Y saben lo que va pescar? Un parell de galls que si jo 'ls hagués pogut arreplegar, sense petar los tiro a la casola y n'hauriam fet festa a casa.

Y el señor Merolesti: Quin dimoni més esbravat! Encara no 'l varetg veurer vaig pensar desseguit ab los que hi ha pintats en los estels que ven aquell vell de la raconada de la Plassa de San Jaume. Al mirarli la cara vaig creure que no hagués agafat mal de cap y s'hagués fet posar un parell de sengoneras al front. Quin parell de cellas! Y quinas posaturas!

En lo segon acte quan lo germá de la Margarida y 'ls seus companys li fan mossegar l'espasa, m'va semblar qu'acuraba l'os de una costella. Bah, bah, entre la mimica y la veu, ja se n'pot entornar al lit, que es un dimoni que no faria pó ni a m' aquell xicot tant raro, que tenim al segon pis de casa.

Lo Valenti estava enarregat al Sr. Laban. Bon subjecte. Aquell si que s'coneix que no ha trencat may cap plat ni cap olla. Tota la santa nit lo varen estar xiulant; fins crech que de tan vent que m'vaig sentir passar per las orellas, me vaig colipar. Es clar; si no té veu! Ja está ben l'est, y si m'vol creure a mi que s'ho deixi corre. Feya lo paper de víctima; es dir de Siebel, la senyoreta Armandi. «Pobre noyal! Me va dir una

«dona del meu costat; també es víctima fora de las taulas; té un senyor enamorat que l'hi fa veure la padrina; fins aquesta nit mateixa per qüestió de celos!» hi ha armat un xivarri en lo quarto, que tothom n'ha hagut esment.» Ve t' aquí perque va cantar las coplas del jardí que m'va fer agafar son; es clar si estaba trista.

La Marta, no podia servir ni per un *Troyatu* d'aficionats. Sembla mentida qu'en tot un Liceo surtin cantantas com aquella! Qualsevol dia fins hi cantaré jo.

Dels coros no n'parlem. Quin modo de desafinar! Valga que ab aquells vestits de sotras de bastos distreyan un xich la vista. En fi, 'ls asseguro que si no hagués sigut per la senyora Ferni no s'hauria arribat a acabar l'ópera.

Lo dissapte lo Sr. Marqués dels ulls de poll, a tall de quimich de carreró, va voler fer una probatura y ns va repetir la *Dinorah* fent cantar la part de la dona a una Sra. Nininger, que venia del teatro de Palma de Mallorca y la de *Correntino* a un tenor, Sr. Cantoni, que cantaba a Valencia. Qu'ls sembla?

No 'ls dich res mes, sino qu'en acabant lo primer acte, l'amo m'va venir a buscar y ns en varem anar a casa de pó de que l'públic no s'amoïnés, y tirs los banchs a las taulas.

Ja 'ls asseguro que ja s'coneix ben bé qu'estem en quaresma.

LA MARTA DE CAL SENYOR PEPINO.

A LA EIXIDA

POEMA EN TRES CANTS.

I.

Era de nit, no plovia y 'l cel estaba més ras que un soldat d'aquells talossos que no pasan de Soldats.

Una nena bastant nana llejia com l'impost del gas, estaba prenent la fresca dintre un jardí casolá montat al 'stí del dia de ollas y cantis trencats;

al volguer cullir una rosa un escardot hi trobá, y digué molt resoluta:

«Caratsus que m'he punxat Batllori, tu n tens la culpa, per tu volia fer un ram y dirte fent la brometa:

Batllori, qui t'ha enramat? Per tu, sembla una disfressa surtint ab enagos blancs sense mitjas, ni sabates, perquè no m'enti 'l Papa, que ab las tundes que m'arrima

m'doblega los bertran y mentres jo m'encostipo de cap, de coll y de nas, ab la filla de la Guenya

deus estar fent las gegants! Si aixís los jays Deu me valga, moriria un terrabastall que hi a la Pescatería

s'en hauria vist d'igual!»

II.

Duraba encara l'acent de la paraula quan imitant veu d'oca un xicot erida:

«Tindra l'atreuiment de dar-me a dida la quites a devant men tant gata maula?

Ella finjint un crit, estén los brassos, estira un pam de coll, la veu l'hi manca, y al corre cap ab ell 'pafi s'entrebanca, y sobre d'un padris s'esclafa 'ls nassos.

«Que t'ets fet mal, mon bé? diu 'n Batllori.

«Tá mateix, gamarás, l'hi contesta ella; mentres la estona passas ab aquella posas un pam de greix, perquè jo plori!

«No m'fassis entristir, desagredida, no menjo cada nit las sopas fredas y m' en vaig a sopar, quan sola t'quedas regant las tomaqueras de la eixida.

Y encara pots duptar? Parla, velatal no t'pensis que jo soch d'aquells payanas; parla sense fe embuts, que m'venen ganas de trencarte las dents de una calxeta.

«Alto, alto, xicot, quina barrilata! Que t'ets tornat valent! No alsis 'l gello, si t'pensas que soch mansa, perquè callo, també dono carbassa al que no flla.

Mentres los dos amants lentes posturas trabavan noves paus, tras de l'ofesa, surt lo gueto, furid, la cara encesa y tots tres queden muls com esculluras.

III.

Alto, lo vell erida—per fi ja t'atrapo, si la meva filla—t'ha obert los seus brassos perquè es molt beneta, jo vinch y te 'ls tanco. Que intenas? Infame!—que buscas? Dagarrol saberne desitjo—ah quin auell parlo.

«Ab un Guerrero! Moscal!—De cuina?—Borrango; no aixís se proposa—lo vell mentecato, soch Guerrero de galma—que conquisto aplausos quan a la comedia—surto fent bolados; y en fi soch un socio;—que sócia demano.

«Guerrer que no porta—corassa ni casco ni pot ser mon jendre—ni puch escoltarlo.

«Pare, jo l'estimo—Calla.—Donchs no callo, hi ha un pou a la vora y si ab ell no m'caso de dalt baix me tiro.—Esperat, caratsos, Digas al teu pare—que jo aquí l'aguardo.

No vulgau remoure—las penas y l' llanto: vá morir de un susto—sentint un petardo.

«Qui t'fa donchs la vida?—Per tot arreu tanco: menjo a ca'n Cassola,—raccions de sis quarts.

«Com te dius? Batllori.—No m'enganyas payo? «Eis fill?—Del meu pare.—T'esperan mos brassos. Ta mare era bornia,—ton pare era rato, de motiu l'hi deyan—l'estripa cigarros.

«Anjela—Maria.—Dons casaca, bravo, ara ajenolleuse que a es il de teatro farém una escena—per terminá 'l quadro.

PERE POBLADOR.

PENSAMENTS.

Al veure una casa grandiosa y ben construida, l'home s'abarita diu:—«Que m'agradaria viure al primer pis!—L'home codiciós exclama:—«Si jo pogués cobrar-me 'ls lloguers!—Lo jugador:—«Per gran que siga, jo la posaria sobre un as de bastos.—Finalment, l'advocat, mediant la del terrat als fonaments, ab una mirada, exclama:—«Quin plét més cayol!»

Un que coneix molt al bello sexo, quan ven a dugas donas parlant ab molta intimitat, exclama:—«No hi ha que donarhi voltas. Meditant una perfidia.

Lo que son las cosas! Davant de certs personatjes no s'hi pot apar sino ab lo barret a terra. Pero hi ha una casta humil que fins al davant del rey, va ab lo sombrero posat: los cotxeros que guian las carretilas.

Quinas cosas més anómalas te 'l llenguatge! A un fill que neix fora del matrimoni l'hi diuen fill natural. Qualsevol diria en vista d'això que 'l matrimoni de natural no 'u es.

ESQUELLOTS.

Jo tot sovint registro l' historia y a l' historia hi trobo cosas molt curiosas.

Lo dia 25 de janer de 1412 lo papa Joan XXIII va fer un sermó, en lo qual va dir lo següent:

«Imitem l'exemple del gloriós emperador Constantí, que va cubrir ab lo seu manto a un capella sorpres en comers criminal ab una dona adúltera. Al cubrirlo va pensar: «Qui sab! per peccador que siga un home, pot tornar-se sant ab lo temps: evilem, l'escandol.»

Final del discurs del Papa aludí:

«Al veure a un capella extenent la ma en direcció de una dona, no pensém may res de mal! pensém sempre que va per administrarli la benedició.»

Una decima dedicada al Ajuntament:

«Dixos pels barcelonins lo dia que 'l pobre gas

puga alzar-se del seu jas dant l'hom a sos assessors!

Y al llansar sos raigs divins com estel que jamay para, torni a veure's sa llum clara y 'ls dits d'esta ciutat ab lo rostre enlluernat llugan de baixar la cara.

Una anécdota histórica.

Juan Montesquieu va anar a Roma y va ferse tant amic del Papa que al despedirse d'ell, aquest va dirli:

«Vull que 'us emporien algun recort de la meva amistat. Jo 'us concedixo 'l privilegi de poder menjar de grás durant tota la vostra vida, y estench aquest privilegi a la vostra familia.

Montesquieu va donarli las més expresivas gracias. Pero l dia següent lo secretari de la tesoreria va presentarse a casa de Montesquieu ab una butlla de dispensa. Junt ab la butlla hi havia un compte bastant crescut per drets d'expedició.

Montesquieu era espavilat per demés y tornant lo compte y la butlla al secretari, va dir:

«Lo papa es un home honrat y no es cert? Donchs diguéni que jo confio cegament ab la seva paraula.

Al últim l'Ajuntament ha suspés la subasta per adquirir 483 sombreros tricorns per la guardia municipal. Nos alegrem que 'ls amichs de 'n Fontrodona tornin a ser partidaris de las gorras.

Aquest dia perque uns jóves van aplaudir a la Ferni,

l' arcabde va ferlos anà al palco y va posarlos una multa de 5 pessetas a cada un.

Lo producte de la multa va ser cubert per subscripció pública a dos quartos per quota.

Y 'l paper sobrant van regalarlo 'ls joves multats a la Sra. Ferni.

Los regalos als artistes no han de ser tot joyas y flors: també d' en tant en tant hi escau una arcaldada.

Una recomendació.

Si tenen un moment arribinse a Gracia, carrer del Torrent de l' Olla davant del carrer del Tibi-dabo, prop de l' estació del Tranvia dels Jusepets, y demanin lo *Criadero modelo* que acaba de montar lo Sr. Solà y Serratosa.

Allà veuran la manera com los ous se còvan sense necessitat de llocas y com las gallinas s' engreixan ab màquina.

Jo fins estich per ferli una proposició al amo del establiment. A veure si 'm vol deixar la màquina per engreixar mestres d' estudi.

He sentit a corre' uns fums, pero uns fums estrafalaris, de certs llibres talonaris transferits a n' als consums.

Demana algun concejal que 's busquin probas palpables y 'ls que resultin culpables s' entreguin al tribunal.

Vamos a ver escopeta com sabs apuntar ben dret y deixas clavet lo tret al bell mitj de la ruilleta.

Pero cà, pobra de tu lo qui ha fet lo joch de mans, ja sab que ab edils semblants te motiu d' estar aquí.

Per fugir la fesonía de uns dels talonaris, si jo fos dels talonaris també jo m' amagaria!

C. DE H.

Recorren nostres carrers marinos norte-americanos completament borratxos. Fan unas tentinas de no sembla sino que estigan a bordo en temps de tranquil·la. La borratxera! Hi ha virtuts nacionals. Pero confessem que també hi ha vicis nacionals.

Un deya:—Allà va tant car lo vi, que no es estrany que al trobarlo aquí bó y barat, la mona se 'ls enfili fins al cap-de-munt del arbre mestre.

Un municipal volia acompanyar a un mariner d' aquestos a ca' la Ciutat.

L' anava impulsant suauement, fins que passant per davant de una taberna, fent una tantina de costat, lo fill de Baco y de Neptuno, 's queda segut en un banch.

No pronunciava una paraula; pero semblava que deya:—¿No volias anar a ca la Ciutat? ja hi som.

Una disculpa pels mariners.

—Pobra gent deya un taberner! Veuen tanta aygua anant pel mar, que no es estrany que al arribar a terra 's rescabalin!

Lo Papa ha enviat la seva benedicció apostólica al *Correo Catalan*.

Un detall: Ho ha fet per telégrafo.

Y després que digan que 'l telégrafo es una invenció de Satanás.

L' altre dia deya 'l Brusi lo titol dels periódichs espanyols que han estat representats a la recepció del dissipte de Carnestollas en lo Vaticano.

Molts de aquets periódichs ja no existeixen.

Professaven tant la pobresa, que no tenjan un suscriptor, y Deu va enviarlos al cel en cós y ànima.

EPÍGRAMAS.

—Te una febra D. Francesch que no crech qu' en surti, Roch: tot ell crema com un foch.

—Si que 'l pobre está ben fresch!

F. Ll. B.

Un que 's creya saber molt per tots los puestos que anava, si de talent se parlava deya que 's pintava sol.

Un va dirli ab molt salero:

—Tant que sab y encara va a péu?

—Donchs mestre, 'us equivoquieu va respondre, soch cotxero.

Estich ja tant aburrit (deya un geperut cremat) de tenir d' anà ajupit, que 'm freuria ab gust un dit per deixar de sè esguerrat.

A. A.

QUÈNTOS.

Una senyora a un' altra.

—Noya m' havian dit que havias perdut lo cap, y veig qu' es vritat.

L' altre senyora:

—Donchs mira, filla: a mi m' havian dit que havias trobat lo teu, y veig qu' es mentida.

Un dia una senyora casada sorpren a la cambrera donant una abressada al seu marit.

—Poden contar com va quedarsel

Desseguida, sense esperar més, va treure a la cambrera punt en blanch de casa.

—Veste'n, va dirli: per fer lo que tu fas aquí, ja m' basto jo tota sola.

Disputan dos individuos en una casa de joch per un motiu molt just.

L' un ha vist que l' altre feya trampas.

Ab una destresa que l' hi envejaria 'l mateix Canonje feya desapareixe certas cartas y se 'n treya d' altres de la butxaca.

—Senyor meu, vosté es un infame: es un lladre; perque jugar fent trampas es un robo... Al joch de cartas hi falta 'l rey d' espasas. Vosté sabrà que n' ha fet.

—Vosté m' donarà una satisfacció d' aquest insult.

—Sempre que vulga.

Y l' insultat se fica las mans a la butxaca pensantse treure una tarjeta. Ab lo calor de la disputa s' ha equivocat... Per compte de la tarjeta; treu una carta... Era 'l rey d' espasas objecte de la disputa.

Un que bevia molt, exclamava:

—Jo tinc la sort de no veure'm may borratxo.

—De debó?

—Tal com te dich, per una rahó molt senzilla: quan estich borratxo no hi veig gens.

A un poeta tronat l' hi preguntavan:

—¿Que buscas infelis?

—Lo llorer de la gloria.

—¿Y que 'n farás de aquest llorer?

—Ne tiraré unas quantas fullas a la cassola.

L' hi deya una mestressa a una xicota de fora, al pèndrela per criada:

—Me sembla que farás per casa; pero avants necessito saber una cosa ¿tens promés?

Y la minyona qu' era una faba contesta ab molta ingenuitat:

—Are per are, no; pero ja me 'n buscaré, senyora.

Una familia aristocrática tenia un gran retrato pintat al oli. La figura anava vestida ab un traje del temps de Felip V, casaca ab grans solapas, barret de gresol, camisa rissada, etc. etc.

—Es lo fundador de la nostra familia, deya l' amo de la casa, dirigintse a uns convidats.

—¿Pero no assegura vosté algunas vegadas, l' hi observaban, que l' origen de la seva noblesa 's remonta al temps dels moros?

—Si senyor, y ho sostinch encare.

—¿Donchs com se compren que 'l fundador vaja vestit del temps de Felip V?

—Es molt senzill: la mèva familia ha sigut sempre molt aficionada a la moda, y a la quienta, sempre que la moda cambiaba, tornaban a pintar aquest quadro.

Davant de un tribunal hi ha un reo acusat de un crim molt gros.

Lo president, dona fi a la vista preguntant:

—¿Lo condemnat té ganas d' exposar alguna cosa?

—Si, senyor president, respon l' aludit.

—Digui.

—Donchs, procuri posarme una pena ben petita, com si fos per vosté mateix.

Un que duya un nom molt vulgar disputava ab un tonto que duya un nom molt ilustre.

Lo del nom vulgar era molt llarch y deya:

—Jo duch lo meu nom, y a tu al nom te porta.

Un armer havia obert establiment y per cridar l' atenció va posar lo següent lletrero:

«A LOS RECIEN CASADOS.—GRAN FÁBRICA DE ARMAS DE TODAS CLASES.»

En un café:

—¡Noy, mossol... Veyám, que passa? Dóna'm una noticia fresca.

—¿Noticia fresca? Miri, avuy tenim aygua frappé.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Tres, dos prima es lo meu tot; hu dos tres lo meu tot es. Ara t' pregunto lector que t' estimarias més; jun tros de tot al indret ó un tros de tot al revés?

ALMINA.

II.

Prima y tersa es la familia d' un divertit animal; la segona es una nota, y 'l tot (cosa original!) no es cap salina y derrama per totas sas parts la sal.

F. E. B.

ENDEVINALLA.

Sense ser or tinch valor, dono ab alguns mais de caps, m' estenen sense ser roba y 'm venen en los estanchs.

AIXORANSUT.

MUDANSA.

Donya tot perque es pubilla d' una tot de lo meu poble te la tot de que ab un noble ha de casar a sa filla.

PAU SALA.

LOGOGRIFO NUMERIC.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.
2, 5, 3, 6, 3, 4.
10, 6, 8, 7, 10.
4, 8, 7, 10.
1, 2, 3, 4, 10.

Varios noms de dona.

TRENCA-CLOSCAS.

Elvira, Edwigis, Inés, Onofre, Camila, Narcisa, Simona, Leonor, Trinidad.

Ab la primera lletra de cada nom formar el d' un nom d' home.

COMBINACIÓ NUMÉRICA.

.....
.....
.....
.....
.....

Buscar cinch números distints que sumats vertical, horizontal y diagonalment donguin una suma igual a 20.

B. B. y R.

GEROGLIFICH.

¿Qui es Deu?

N. T. S.

Eva

aroma.

FREIXETA PETIT.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—Opilada.
2. IDEM 2.ª—Papé.
3. SINONIMIA.—Fals.
4. MUDANSA.—Paca, vaca, maca.
5. QUINT NUMERIC.—

2	8	6	4	3
0	9	8	5	1
9	3	5	0	6
3	2	1	6	9
7	1	3	8	4
6. TRENCA-CLOSCAS.—Torredembarra.
7. POLÍGONO.—

T
c o l l
T o m á s
l l á s
s
8. GEROGLIFICH.—Oli vi ó amich es milló com més antich.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, fill, Arch del Teatro, 21 y 23.

PERSONAS QUE VIATJAN.--¿PER QUÉ?

Per fondre greix.

Per veure si 'n posa.

Per olivdarse de una ingrata.

Per veure mon.

Per compte de una casa de comers.

¡Qui sab perque viatja!

Per compte del govern.

Per anar á ocupar una embaixada.

Perque ahir varen casarse y al poble tothom se 'ls mirava.

Perque..... com corren aquestas noticias de la peste..... més val ferho á temps..... ¿entenen?

Per veure si troba feyna á un altre puesto.

Perque ha tret la grossa del Hospital.

Perque..... no sè que diuen..... de certa estafa.....

Per forsa.